

САҢА ОЛОХ

Чурапчы улуунун хаһыата

ХАҢЫАТ 1931 СЫЛ АЛТЫННЫҢ 15 КҮНҮТТӨН ТАКСАР

Бүгүн улуска Саха сириин Суруйааччыларын союһа тэриллибитэ 70 сылын туолуута үөрүүлээхтик бэлиэтэнэр

ТӨРӨӨБҮТ ЛИТЕРАТУРАБЫТ САЙДА ТУРУОХТУН!

Чурапчы улууна төрөөбүт сахабыт литературатыгар Россия Суруйааччыларын союһун 16, Суруйааччылар союзтарын норуоттар икки ардыларынаагы түмсүүтүн 2 чилиэннэрин үүнүрөн таһаарда. Кинилэр истэригэр саха уус-уран литературатыгар "Маарыкчаан" ыңчаттара" дигэн айымны- тынан роман жанрын төрүттээбит беллетрист-классик С.С.Яковлев-Эрилик Эристин, үгэ жанрын олохтообут С.А.Саввин-Кун Дырибинэ, нуучча поэзиятын чытчызынан буолбут А.С.Пушкин "Евгений Онегин" дигэн хоһоонунан романын талааннаахтык тылбаастаабыт Г.И.Макаров-Дьуон Дьагылы, Саха сириин народнай суруйааччылар "Уһуктуу" дигэн трилогия авторе В.С.Соловьев-Болот Боотур, "Тыгын Дархан" дигэн историческай, онтом да атын дьоһуннаахый романнар автордара В.С.Яковлев-Далан, Россия Суруйааччыларын союһун Н.М.Карамзин ааһынан литературнай бириэмийэтин ылар чыстэммит И.Е.Федосеев-Дросо, промышленность тематыгар тахсылаахтык үлээбэит В.В.Яковлев, В.Н.Егоров-Тумарча, поэт, прозаик, сфo суруйааччыта, литературнай критик, публицист С.А.Попов-Сэмэн Тумат, литературовед Г.М.Васильев, драматург Н.Д.Слепцов-Туобулаахал, прозаиктар М.Ф.Дорогдуров, П.П.Федоров-Соморо, поэттар А.С.Бродников, С.Ф.Софронов-Феохтист Софронов, С.Р.Данилов-Роман Данилов бааларынан сирдээхтик икки туттабыт.

Маны сэргэ "Куруубай хааннаах Кулун Кулустуур" дигэн аатырбыт олонхону айбыт И.Г.Тимофеев-Теплоухов, Суруйааччылар союзтарын чилиэнэ да буолбатар, биир бастакынан дьоһуннаахтык аата аттана туруоба. Оттон Николай Пономарев-Унаар Уола, Виктор Башарин, Михаил Попов, Дмитрий Васильев, Дмитрий Дыдаев, Осип Филиппов курдук талааннаах дьоммут эрдэ олохтон туораабаттара, үйэлэрэ уһаабыта буоллар, Сокока ылымнар кыахтаастара.

Чурапчы айар талааннаахтарынан тутаксыбат. Суруйааччыларбыт кээһэлэригэр поэт Василий Петров-Айыл, чабырдахсыт, драматург Мария Герасимова-Сэнгээрэ, прозаиктар Аркадий Дорофеев-Улдьаа Харала, Раиса Сибирякова-Айаа, поэтесса Сардаана Еремеева-Намылган уо.д.а. үүнэн тахсалларыгар эрэнибит.

Саха сириин Суруйааччыларын союһа тэриллибитэ 70 сылын туолар үбүлүөтүн көрсө улуска ахсынны ый 2-11 күннэригэр саха литературатын декадата тэрээһиннээхтик, өрө көтөрүллүүсүк, билиэннаахтык ыытылына. Ханна даҕаны маныаха аһаммыт араас элбэх дьаһаллар, ол иһигэр олох-

тоох суруйааччылары, автордары кытары көрсүлүүлэр, саҥа кинигэлэри билиһиннэриилэр, саха суруйааччыларын кинигэлэрин быыстаткалара, оҕолорго Чурапчы суруйааччыларын айымныларыгар уруһуй конкурса, оҕулаһаларга кылаас чэастара, биэчэрдэр, бэһиэдэлэр, улуустаагы хаһыакка суруйуулар, "Маарыкчаан" теле-

студия биэриилэрэ, республика радиотынан тахсыы, о.д.а. тэрилленилэр.

Улууска саха литературата сайдарыгар үлэ аһарамнаабака, тохтообокко бара турара үөрүүсөх. Үбүлүөтү көрсө В.Пинигина "Сүрөх сөбүрүөтү кэлиитинэн..." дигэн Чурапчытан төрүттээх суруйааччылар тустарынан брошюрга, прозаиктар П.Федоров-Соморо "Дуһаа кыланыла", Раиса Сибирякова-Айаа "Бастакы урукс", поэт Василий Петров-Айыл "Кыттаах санаа", олохтон барыт автордарбыт Иван Николаев "Мичээр", Дмитрий Эверстов-Диринский "Кыттаах саастарым" дигэн кинигэлэрэ бэчээттэнэн табыстылар. Мындааһы орто оҕулаһалар Чурапчытаагы А.П.Гоголев аатынан сфo музыкальной оҕулаһатын филиалыгар оҕону кыра сааһыттан айарга-суруйарга үөрэтэр үтүө аналлаах литературнай кылаас, улуустаагы гимназияга "Чарак сипсээрэ" дигэн литературнай-музыкальной салон аһылынылар.

Бүгүн Чурапчыга СР П.А.Ойуунускай аатынан Государственной бириэмийэтин лауреата С.А.Попов-Сэмэн Тумат айар үлэтин быыстаткага кизикти көрдөрүлүр, сарсын Диринг бөлүөлүгэр Россия Суруйааччыларын союһун саҥа чилиэнэ П.П.Федоров-Соморо айар биэчэрэ ыгытталар.

Литературнай эйгэбэ үлэ иннигинин да үтүс өрүттээхтик, кэрэхсэбиллээхтик ыытыла туруоба. Бу үлэни тэрийэр, көбүлүүр улуустук дьаһалтаттар, культура управлениелер, библиотекаларга, саҥа тылын учууталларыгар, "Ийэ тыл" түмсүүгэ, "Маарыкчаан" телестудияга, улуустаагы "Саҥа олох" хаһыат редакциятыгар үлэхэн, истиг махтал тыларын этэбит.

Чурапчы улуунун бары олохтоохторун, ааҕаччыларын ааттарыттан Саха сириин Суруйааччыларын союһун тэриллибитэ 70 сыллаах үбүлүөтүн иһигэр эрдэлинибит! Суруйааччылар союзтарын үлэ-хамнаа кэниг, өссө тулса, кини чилиэннэрин ахсаана элбик, төрөөбүт хаан-уруу сахабыт литература чэчирин сайда туруохтун!

Валентина ПИНИГИНА,
улуустаагы "Чурапчы" айар холбоһук сэбиэтин председатели.

БУОЙУН СУРУЙААЧЧЫЛАРЫ УРУЙДААТЫЛАР

Телыйга саҥа таас оҕула актовай саала- тыгар сэттинньи 26 күнүгэр дьоро киһэ ыыты- лына. Саха сириин Суруйааччыларын союһа тэриллибитэ 70, бастакы народнай поэт С.Р.Кулачиков – Элэй төрөөбүтэ 100, фран- товск суруйааччы Т.Е.Сметанин төрөөбүтэ 85 сылларыгар аналлаах "Сиппэтэх тойуктары ситэ туйарга" дигэн литературнай-музыкаль- ный биэчэр ыытылына.

Биэчэр "Ийэ тыл" түмсүү тарыйда. Нади- элэ устата хоһоон ааһытыгар конкурстар, библиотечнай уруктар буоллулар. "Мин сир- дээби дьолу билбитим" дигэн Т.Сметанин аналлаах кинигэ быыстатката тэрилинэ. Биэ- чэргэ Элэй, Т.Сметанин айымныларыттан быһа тартан инсценировкалары туруордулар. Элэй ырыа буолбут хоһоонноро ыланнылар. Ол курдук, дуэт толоруутугар "Таптааһын ий- эни!", квартет толоруутугар "Маннаары", II кы- лаас уолаттарын толорууларыгар "Таба" дигэн

ырыалары көрөөннүлэр дохсун ытыс тыаһынан көрсүлүр. V кылаас "Мэхээлээһин булчут", VI кылаас "Үс ыстык үөлүгэр", IX кылаас "Лоо- куут уонна Ньургунун", X кылаас "Ол туун" ди- эн инсценировкалары туруордулар. Бастыг ааҕаччы номинатсия кыайылаахтарынан бу- оллулар: VI кылаас үөрэнээччигэ Дима Хоюта- нов ("Капитан Гастелло" хоһоон), IX кылаас үөрэнээччигэ Миша Попов ("Буура-буудьа дьылыгар" хоһоон). Бастыг уол оруула "но- минатсияны реакционер оруулуун итэҕэтиллэ- эхтик толорон Дима Хоютанов ылла. Бастыг кыыс оруула" номинацияга кыайылааһынан Ньургунун оруулуун нарыннык-намчытык то- лорбут IX кылаас үөрэнээччигэ Лена Попова буолла. Бастыг туруорааччы номинацияны

төрөппүт И.Н.Макаров ылла. Сцена ветеран- нара Надежда Гуляева, Мотрена Смирникова ыллам ырыаларынан көрөөннүлэр дууһаларын туттулар. Миэстэбэ тиксикоттэллэр даҕаны V кылаас үөрэнээччилэр Эрал Захаров, Ариан Пермяков сценага бастакы холонууларга көрөөннүлэр бифириблларынэн сыналалла. Айымнылартан быһа тартыга инсценировка туруоруутугар III кылаас ("Үс ыстык үөлүгэр", салайааччы В.Н.Абрамова), IX кылаас ("Лооку- ут уонна Ньургунун", салайааччы А.С.Говоро- ва), X кылаас ("Ол туун", салайааччы Л.С.Не- стерева) миэстэлэстилэр.

Биэчэр түмүгэр кыайылаахтарга "Ийэ тыл" түмсүү Махтал суруктара, бириэстэрэ туттарылына. Биэчэргэ төрөппүт комитета

(М.О.Дьячкова) эмик көмөлөстө. Оҕула администрация (директор В.И.Нестеров) өнөөбүтүгэр, спонсordaабытыгар "Ийэ тыл" түмсүү хаһыат нөүгө махталын тиздэр. Бу түмсүү 12 сыл устата үлээһэн кэлэ. Түмсүүнү олохтоох библиотека сэбиэдистсэйэ Е.С.Ксе- нофонтowa салайар, чилиэннэринэн А.С.Говорова-саха тылын, В.Н.Абрамова-нуучча ты- лын учууталлара, оҕула библиотекара Ф.Л.Степанова, алын сүһөх кылаас учуутала С.И.Пермякова буолаллар.

"Сиппэтэх тойуктары ситэ туйарга" биэ- чэртэн кырдыабаастар урукку ырыаларын-той- уктын истэн, ол кэмнэрин саҥан, дьуһуйан, оттон кырааан ааҕаччылар "Капитан Гастел- ло, Гастелло – герой" дигэн ботугуруу-ботугу- руу тарбаастылар.

Екатерина КСЕНОФОНТОВА,
Телый.

ЧУРАПЧЫ УЛУУҢУН БЫТАРХАЙ БААҢЫНАЙ

В.ДЬЯЧКОВСКОЙ,
Чурапчы салинньэтин олохтообо.
Хаартыскаа: И.И.Кандиновскай.

Пресс-центр МЧС России